

Raport z wizyty monitorującej przeprowadzonej przez KPK

Data przeprowadzenia wizyty monitorującej	Od 18 maja 2023 r. do 7 czerwca 2023 r.
Tryb (planowa/doraźna)	planowa
Przedmiot wizyty monitorującej (tytuł programu/projektu)	Badania stosowane
Nazwa Jednostki Monitorowanej (JM)	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
Miejsce przeprowadzenia kontroli wizyty monitorującej (adres JM)	ul. Chmielna 69, 00-801 Warszawa
Osoby przeprowadzające wizytę monitorującą – Zespół Monitorujący (ZM)	Agnieszka Gajowy – główny specjalista Anna Libera – główny specjalista Krajowy Punkt Kontaktowy umiejscowiony w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
Zakres wizyty	1. Postęp rzeczowy w realizacji programu; 2. Postęp finansowy programu; 3. Informacja i promocja – strategia komunikacji oraz jej realizacja; 4. Ryzyka zidentyfikowane w programie; 5. Realizacja Funduszu Współpracy Dwustronnej przez Operatora Programu.
Projekty realizowane w ramach Programu, dokumenty, procedury objęte kontrolą	1. Finansowy raport okresowy z realizacji programu (FRO) - nr 7, 2. Finansowy raport okresowy z realizacji Funduszu Współpracy Dwustronnej (FRO FWD) - nr 4, 3. Korespondencja Operatora Programu związana z procesem zagospodarowywania kwot niewydatkowanych w Programie oraz powstających oszczędności w związku z wahaniami kursu wymiany EUR/PLN, 4. Wniosek aplikacyjny, karta oceny formalnej i merytorycznej, pismo w sprawie przyznania dofinansowania oraz umowa w sprawie działania FWD/III/120/CoMobility_UA/2022, 5. Wniosek aplikacyjny, karta oceny formalnej i merytorycznej, pismo w sprawie przyznania dofinansowania oraz umowa w sprawie działania FWD/I/107/UPTURN_UA/2022, 6. Zestawienie udzielonego wsparcia w ramach FWD, 7. Ankieta zestawienia sytuacji w projektach IX-XII.2022, 8. Korespondencja Operatora Programu dotycząca procedury zwiększenia dofinansowania w ramach projektów.
Uwagi	

Wyniki wizyty monitorującej:

Wnioski	Postęp rzeczowy w realizacji programu Realizacja Programu na poziomie zadań wdrażanych przez Operatora Programu przebiega bez opóźnień. Wszystkie nabory wniosków zostały ogłoszone w terminach określonych w Umowie ws. Programu. Podpisano 81 umów na dofinansowanie projektów. Rzeczywiste postępy weryfikowane podczas wizyty monitorującej
---------	---

są zbieżne z informacjami przedstawianymi przez Operatora Programu w raportach z realizacji Programu. OP monitoruje osiągnięte rezultaty programu przede wszystkim poprzez monitorowanie projektów beneficjentów. Rezultaty programu są ściśle związane z rezultatami osiągniętymi w ramach projektów. Beneficjenci programu składają raporty okresowe, które podlegają ocenie merytorycznej i finansowej. Ponadto OP realizuje inne metody monitorowania działań beneficjentów, tj. kontrole na miejscu i audyty zewnętrzne.

Jednostka monitorowana poinformowała, że informacje dotyczące stopnia osiągnięcia wskaźników Programu zawarte w załączniku nr 1 do Raportu rocznego z realizacji Programu za 2022 r. pozostają aktualne na dzień wizyty monitorującej. Wg stanu na 31 grudnia 2022 wartość docelowa 8 wskaźników została przekroczona. 4 wskaźniki z uwagi na wyniki przeprowadzonych naborów nie zostaną osiągnięte (*Numbers of signed collaborative agreements between research organisations and companies, Number of SMEs supported, Number of CCS projects with support for a pre-commercial phase, Number of projects involving the cooperation of a donor project partner*), o czym OP informował w Raporcie rocznym z realizacji programu za 2021 r. Natomiast w przypadku pozostałych wskaźników osiągnięcie zakładanych wartości docelowych uzależnione jest od stopnia zaawansowania prac badawczych i przewidywane jest w końcowym okresie realizacji projektów.

Postęp finansowy programu

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Operator Programu *Badania stosowane* wydatkował 83% kwot zaplanowanych narastająco, wypłaconych w postaci zaliczek. Stanowi to 69% przyznanej alokacji.

W ramach Programu poniesione zostały przez beneficjentów wydatki niekwalifikowalne, związane ze stwierdzonymi w czasie kontroli nieprawidłowościami. Środki te zostały zwrócone. Jednostka Monitorowana nie stwierdza występowania w projektach realnych oszczędności w PLN, tzn. takich, których zagospodarowanie nie jest już możliwe.

Dodatkowo, od marca 2022 r. prowadzona jest analiza powstających w Programie różnic kursowych. Według stanu na 30 kwietnia 2023 r. jest to kwota 3 200 160,86 EUR. Od września 2022 r. Operator Programu podejmuje działania zmierzające do zwiększenia postępu finansowego poprzez zagospodarowanie niniejszych oszczędności. Podsumowanie wyników tych działań zostało przedstawione w grudniu 2022 r. Komitetowi Programu. Przygotowano propozycję dotyczącą możliwości wnioskowania o dodatkowe dofinansowanie w projektach.

20 lutego 2023 r. Operator Programu poinformował beneficjentów projektów o tej możliwości. Ostateczny termin na złożenie wniosków o zmianę określono na 10 maja 2023 r. W tym terminie zostały złożone 42 wnioski o zwiększenie dofinansowania na łączną kwotę wynoszącą 18 037 459,26 PLN.

Dodatkowo, do puli środków przeznaczonych na zwiększenie dofinansowania projektów włączona została kwota niewykorzystanych środków pozostających z naborów w wysokości 70 000 EUR.

Na dzień wizyty monitorującej, Promotorzy Projektów zakończyli składanie wniosków o zwiększenie dofinansowania. Jednostka Monitorowana jest obecnie w trakcie ich weryfikacji.

Informacja i promocja – strategia komunikacji oraz jej realizacja

Operator programu zrealizował szereg działań informacyjno-promocyjnych. W 2019 i 2021 r. przeprowadzono info days dotyczące planowanych naborów w ramach programu. W 2021 r. odbyła się konferencja inauguracyjna dla projektów wdrażanych w ramach konkursu POLNOR i POLNOR CCS. OP zorganizował również warsztaty online dla beneficjentów projektów, podczas których przekazano informacje dotyczące aspektów finansowych, sprawozdawczości, ewentualnych zmian w projektach oraz informacji i promocji. W dniach 21-22 listopada 2023 r. w Warszawie odbędzie się konferencja tematyczna, natomiast konferencja na zakończenie realizacji programu planowana jest w III/IV kw. 2024 r.

OP utworzył stronę internetową poświęconą Programowi w polskiej i angielskiej wersji językowej, na której regularnie zamieszczane są informacje o Programie. Najważniejsze informacje zamieszczane są również w social media: na Facebook NCBR, Twitter, LinkedIn i w newsletterze NCBR.

Umowy o dofinansowanie projektów zawierane pomiędzy Operatorem a beneficjentami końcowymi zawierają wymagania ws. stosowania zasad dot. informacji i promocji.

Ryzyka zidentyfikowane w programie

Najważniejsze ryzyka związane z programem zostały wskazane w Raporcie Rocznym za 2022 r. i na dzień wizyty monitorującej pozostają aktualne.

Nowym ryzykiem, jakie zidentyfikował OP jest ryzyko związane z budżetem NCBR jako OP „Badania stosowane”, ściśle związane z procedurą zwiększania dofinansowania projektów w PLN (ze względu na prognozowane w poprzednich okresach niższe niż zakładane wykonanie budżetu Programu, wynikające wyłącznie z przeliczeń kursowych wydatków w Programie). Dodatkowe ryzyko związane z budżetem to wykonanie powiększonej alokacji w budżecie NCBR. Ryzyko to jest ściśle związane z możliwością niespełnienia przez projekty warunków umożliwiających realizację kolejnych wypłat zaliczek w projektach. NCBR w zakresie ryzyka związanego z budżetem monitoruje stopień wykorzystania środków w projektach, poprzez składane raporty okresowe, wnioski o płatność oraz w ramach roboczych kontaktów z projektami. OP analizuje wnioskowane zwiększenia wypłat w 2023 r. pod kątem realności otrzymania ich przez projekty jeszcze w 2023 r. Ponadto monitorowany jest również stopień realizacji prognoz płatności przygotowywanych w ramach programu.

Ponadto Jednostka Monitorowana poinformowała, że dla jednego z projektów IdeaLab – CoAdapt istnieje ryzyko niezakończenia projektu do 30.04.2024 oraz nieosiągnięcia głównych rezultatów projektu. W ramach zarządzania tym ryzykiem OP planuje przekazanie sugestii ekspertów dotyczącej zmiany metodologii badawczej. Ponadto realizacja projektu jest stale monitorowana. Planowana jest również kontrola finansowa i merytoryczna. Zdaniem Zespołu Monitorującego OP prowadzi skoordynowane i adekwatne działania zmierzające do minimalizowania wystąpienia ryzyk w programie.

Realizacja Funduszu Współpracy Dwustronnej przez Operatora Programu

Działania realizowane z FWD są spójne z działaniami wskazanymi w Aneksie nr 2 do Umowy ws. Programu i zostały uzgodnione na forum Komitetu Programu.

Nabór wniosków na Działania w ramach Schematu Wsparcia Ukraińskich Naukowców (Scheme: Support for Ukrainian researchers under Bilateral Fund of 'Applied Research')

	<p>Programme) został przeprowadzony zgodnie z procedurami określonymi w dokumentach bilateralnych. Natomiast proces podpisywania umów z beneficjentami został zakończony. Płatności na rzecz beneficjentów w ramach inicjatyw FWD dokonywane są w postaci zaliczek na realizację Działania w wysokości 100% wartości dofinansowania w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy.</p> <p>Do dnia wizyty monitorującej nie zakończyło się żadne Działanie w ramach FWD, w związku z tym nie były składane dokumenty sprawozdawcze, tj. raporty z wykonania Działania, obejmujące okres od dnia rozpoczęcia realizacji Działania do dnia jego zakończenia.</p>
Rekomendacje dla Jednostki Monitorowanej	<p>Postęp rzeczowy w realizacji programu</p> <p>Z uwagi na zasygnalizowany problem związany z systemem LSI (system IT do obsługi projektów), który spowodował opóźnienia w składaniu raportów okresowych przez beneficjentów, zaleca się dołożenie wszelkich starań mających na celu dostosowanie systemu LSI, które umożliwią składanie raportów okresowych i końcowych z realizacji projektu w terminie.</p> <p>Postęp finansowy programu</p> <p>Z uwagi na krótki okres kwalifikowalności wydatków, który pozostał na realizację projektów, Krajowy Punkt Kontaktowy zaleca dołożenie wszelkich starań w celu przeprowadzenia jak najsprawniejszego procesu oceny wniosków o zmianę oraz wydawania decyzji zmieniających i podpisywania aneksów do umów o dofinansowanie projektów.</p> <p>KPK prosi o przekazanie informacji o wyniku oceny wniosków oraz wysokości ostatecznej łącznej kwoty do dodatkowego rozdysponowania na projekty w terminie do 25 sierpnia 2023 r. Jednocześnie, prosimy o dalsze systematyczne prowadzenie analizy wielkości powstających oszczędności z tytułu różnic kursowych w celu jak najpełniejszego ich zagospodarowania w projektach.</p> <p>Ryzyka zidentyfikowane w programie</p> <p>Z uwagi na krótki okres kwalifikowalności wydatków, który pozostał na realizację projektów, Krajowy Punkt Kontaktowy zaleca kontynuację działań mających na celu monitorowanie stopnia wykorzystania środków w projektach i stopnia realizacji prognoz płatności przygotowywanych w ramach programu, co może wpływać na konieczności odpowiedniego dostosowania alokacji budżetu NCBR na 2023 i 2024 rok.</p> <p>W pozostałych obszarach brak rekomendacji.</p>
Termin na przekazanie informacji o wdrażaniu rekomendacji	10 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego raportu - w piśmie odsyłającym raport z wizyty monitorującej do Krajowego Punktu Kontaktowego.

Raport sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla jednostki monitorowanej i podmiotu monitorującego.

27.06.2023 r. Agnieszka Gajowy, Anna Libera
Data oraz imiona i nazwiska osób z Zespołu Monitorującego (ZM)

Data: 29 czerwca 2023 r.
Magdalena Lepianka
Zastępca Dyrektora Departamentu

/podpisano elektronicznie/

.....
Data i podpis osoby upoważnionej w Jednostce Monitorowanej

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	2439379.8683925.6235182
Nazwa dokumentu	Raport z wizyty monitorującej.pdf
Tytuł dokumentu	Raport z wizyty monitorującej
Data dokumentu	2023-07-13 00:00:00
Skrót dokumentu	374355C859BCECE992B4792C8AD84A9432A F0732
Wersja dokumentu	1.0
Data podpisu	2023-06-29
Sygnatariusz	Magdalena Lepianka; Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Stanowisko	Zastępca Dyrektora Departamentu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Data podpisu	2023-07-13
Sygnatariusz	Maciej Jędrzejek
Stanowisko	Zastępca Dyrektora Działu Operacyjnego
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	2025-02-24 13:45:48
Autor wydruku:	Libera Anna